

«ПОГОДЖЕНО»

Заступник начальника академії з  
навчальної роботи  
полковник

Олег МАСЛІЙ

« 01 » 05 2025 р.

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова приймальної комісії Військової  
академії (Одеса)  
генерал-майор

Андрій КОВАЛЬЧУК

2025 р.



**ПРОГРАМА  
ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ЕКЗАМЕНУ  
ДЛЯ ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ МАГІСТР**

зі спеціальності:

А1 Освітні науки

зі спеціалізацій:

Педагогіка вищої професійної військової освіти

**Одеса  
2025**

## I. ЦІЛЬОВА НАСТАНОВА

Додатковий вступний екзамен проводиться з метою перевірки якості набутих кандидатами до вступу знань та відповідності якості їх підготовки вимогам стандартів вищої освіти щодо набуття ступеня вищої освіти "Магістр" за спеціальністю – А1 Освітні науки, за спеціалізацією – Педагогіка вищої професійної військової освіти. При цьому перевіряються як теоретичні знання, так і рівень сформованих професійних умінь та навичок відповідно до вимог стандартів вищої освіти.

Додатковий вступний екзамен проводиться в обсязі розділу Військова психологія програми навчальної дисципліни "Військова педагогіка та психологія (у т.ч. лідерство)", відповідно до вимог нормативно-правових актів та документів Військової академії (м. Одеса) щодо організації освітньої діяльності.

До здачі додаткового вступного випробування для здобуття освітнього рівня магістр за схемою навчання «слухач» допускаються військовослужбовці (офіцери) Збройних Сил України, які здобули освітній рівень бакалавра за схемою навчання «курсант».

## II. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Перелік найбільш вагомих, узагальнених питань програми навчальної дисципліни **"Військова психологія"** для проведення додаткового вступного екзамену:

1. Опишіть представника ліберального стилю управління в портреті його поведінки.
2. Опишіть холеричний тип темпераменту в варіанті портрету його представника.
3. Надайте приклад характеристики психологічного клімату у колективі.
4. Порівняйте поняття команди, колективу та групи.
5. Чим відрізняється маніпулювання від управління, чи буває позитивним маніпулювання?
6. Наведіть структуру психічних явищ в її головних елементах.
7. Наведіть розрізнення методології, метода від методики.
8. Наведіть структуру психічних явищ в її головних елементах.
9. Проаналізуйте, які уявлення є багатшими - воїна, який ще не бував у бою і вже бувало в боях воїна.
10. Про які історичні події свідчить Мартиролог і чи впливає він на мотивацію перемоги у воїнів Збройних Сил України?
11. Опишіть обрані вами способи психологічної релаксації/ мобілізації.
12. Розкрийте поняття статусу особистості в групі, команді та суспільстві і його значення на прикладі конкретної історичної персони.
13. Чим здібності відрізняються від задатків?

14. Охарактеризувати етапи формування колективної думки.
15. З яких статико-динамічних характеристик складається психологічна структура військового колективу ?
16. Військова педагогіка: предмет і об'єкт, характеристика основних категорій.
17. Основні завдання військової педагогіки.
18. Військове виховання: предмет і об'єкт, характеристика основних категорій.
19. Основні напрямки виховної роботи у Збройних Силах України.
20. Класифікація методів виховання військовослужбовців.
21. Військова дидактика: об'єкт і предмет, характеристика основних категорій.
22. Структура (методологія) військової педагогіки (формула військової педагогіки).
23. Основні концепції (дидактичні системи) навчання і можливості їх застосування у професійній підготовці військовослужбовців.
24. Завдання щодо виховання військовослужбовців.
25. Виховання у військовослужбовців морально-бойових якостей.
26. Елементи підготовки керівника до заняття.
27. Сутність метода, прийому, засобу навчання військовослужбовців.
28. Класифікація методів навчання військовослужбовців.
29. Класифікація форм навчання військовослужбовців.
30. Методи активізації навчально-пізнавальної діяльності військовослужбовців.
31. Оцініть вислів: «Традиції - соціальний клей колективу» (А.Макаренко).Відповідь аргументуйте.
32. Оцініть вислів: «Фізична сила до сили духовної відноситься як один до трьох» (Наполеон). Відповідь аргументуйте.
33. Покажіть зв'язок динамічного стереотипу і звички.
34. Опишіть Ваш ідеал і можливість його втілення у просторі буденного життя.
35. Написати власні варіанти дієвих думок, емоцій, дій, що допомагає компенсувати прояви паніки. Відповідь аргументуйте.
36. Покажіть відмінність відчуття від сприймання на прикладі. Відповідь аргументуйте.
37. Покажіть відмінність обдарованості від геніальності на прикладі.
38. Покажіть відмінність відчуття від сприймання на прикладі. Відповідь аргументуйте
39. Наведіть приклади складних почуттів.
40. Оцініть вислів: «Четверта світова війна». Відповідь аргументуйте
41. Покажіть різницю між словами “здібності” і “покликання”.

Відповідь аргументуйте.

42. Покажіть на прикладі значення самосвідомості у формуванні особистості військовослужбовця

43. Охарактеризувати важливі фактори розвитку здібностей.

44. Оцініть вислів: «Це колективні або групові дії, відносини, виконання яких стало потребою». Відповідь про те, яке психологічне поняття описане, аргументуйте.

45. Опишіть особливості вашого військового колективу. Відповідь аргументуйте.

### **ІІІ. ФОРМА ПРОВЕДЕННЯ ВСТУПНОГО ЕКЗАМЕНУ**

Екзамен проводиться в письмовій формі, протягом одного дня, з перевіркою рівня теоретичних знань кандидатів до вступу.

Для екзамену розробляються комплекти контрольних завдань, які включають теоретичну частину екзамену. При цьому перевіряються теоретичні знання з Військової психології. Кількість контрольних завдань у кожному комплекті є більшою за кількість кандидатів до вступу у навчальній підгрупі.

Варіанти екзаменаційних контрольних завдань розробляються кафедрою гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, підписуються начальником кафедри та подаються на розгляд і затвердження голові приймальної комісії. Варіант екзаменаційного контрольного завдання розкрито у додатку 1 до цієї програми

Для прийому Додаткового вступного екзамену створюються екзаменаційна комісія. До складу комісії входять: голова та два-три члени комісії. Екзамен приймається упродовж одного дня, тривалість екзамену не повинна перевищувати 6 академічних годин на день.

Для проведення Додаткового вступного екзамену розробляються:

програма екзамену;

список осіб, які складають екзамен;

комплект екзаменаційних контрольних завдань;

На відповіді кандидату до вступу надається не більше 45 хвилин.

Перевірка рівня теоретичних знань проводиться в підготовлених аудиторіях за затвердженими кафедрою гуманітарних та соціально-економічних дисциплін екзаменаційними контрольними завданнями.

Контрольне завдання для перевірки теоретичних знань складається наступним чином:

- "Тестове завдання", яке включає 5 питань з варіантами відповідей – 1-е питання;

- "Контрольне питання", яке включає 1 питання, на яке необхідно дати розгорнуту письмову відповідь – 2-е питання;

- "Творче завдання", яке включає 1 питання, на яке необхідно дати письмову відповідь – 3-е питання.

Особа, відповідальна за приймання екзамену, перевіряє готовність аудиторії, розкладає екзаменаційні контрольні завдання. Голова

екзаменаційної комісії у встановлений термін приймає рапорт командира підрозділу про готовність вступників до складання екзамену, дає необхідні вказівки та рекомендації щодо його проведення.

Кандидат, який з'явився для складання екзамену, доповідає голові екзаменаційної комісії про прибуття, бере контрольне завдання, називає його номер, вивчає питання і, за необхідністю, уточнює їх зміст у членів підкомісії, отримує бланк відповіді зі штампом навчального відділу, підходить до окремого столу і займає своє місце. На столі знаходиться лише контрольне завдання, бланк відповідей, письмове приладдя. Вступнику забороняється користуватись наочними посібниками (плакатами, схемами) та іншими матеріалами. За користування іншими допоміжними та довідковими матеріалами кандидат випроводжується з екзамену.

Після того, як усі кандидати зайняли свої місця в аудиторії, голова комісії проводить інструктаж з порядку складання екзамену, заповнення бланка відповідей на контрольне завдання. Після інструктажу голова комісії оголошує час початку іспиту та його завершення. З початком іспиту вступник уважно ознайомлюється з питаннями контрольного завдання та письмово дає відповіді у бланку відповідей.

Вступнику, який завчасно завершив відповіді на контрольне завдання, забороняється покидати аудиторію.

Голова комісії оголошує час завершення іспиту. Усі вступники відкладають контрольне завдання, бланк відповіді і письмове приладдя. Члени комісії збирають контрольні завдання та бланки з відповідями. Після цього вступникам дозволяється покинути аудиторію.

Вступник має право відповіді лише за одним екзаменаційним контрольним завданням. Заміна обраного вступником екзаменаційного контрольного завдання не допускається.

Результати екзамену оголошуються головою комісії у присутності всього складу вступників навчальної групи (підгрупи).

#### **IV. ЄДИНІ ВИМОГИ ДО ОЦІНКИ ЗНАНЬ, ВМІНЬ І НАВИЧОК ВСТУПНИКІВ**

За результатами виконання контрольних завдань члени комісії виставляють вступнику загальну оцінку.

Відповіді на питання контрольного завдання відповідають ваговому балу:

За 1-е питання "Тестове завдання", яке включає 5 питань з варіантами відповідей вступник може набрати **0-50 балів** (за кожне питання – 0-10 балів);

За 2-е питання "Контрольне питання", яке включає 1 питання, на яке необхідно дати розгорнуту письмову відповідь, вступник може набрати **0-25 балів**;

За 3-е питання "Творче завдання", яке включає 1 питання, на яке необхідно дати письмову відповідь, вступник може набрати **0-25 балів**.

Усі правильні відповіді на 3 питання контрольного завдання складають 100 балів.

При визначенні оцінки вступнику враховується:

рівень його фахової (наукової) підготовки, уміння творчо застосовувати отримані знання для вирішення практичних завдань, робити обґрунтовані висновки;

якість відповіді (обґрунтованість, чіткість, стислість), здатність вступника упевнено та правильно відповідати на питання, логічно будувати свою відповідь;

сформованість у вступника методичних навичок.

Перевірка рівня теоретичних знань вступників проводиться шляхом роздільної оцінки відповіді вступника на кожне з питань екзаменаційного контрольного завдання кожним з членів комісії.

Результати складання екзамену вступниками оцінюються за національною та 100-бальною шкалою.

| За 100 бальною шкалою | За національною шкалою                           | Критерії оцінювання                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Рівень компетентності |
|-----------------------|--------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|
| 90-100                | “відмінно”                                       | Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили | Високий               |
| 80-89                 | “дуже добре”                                     | Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом навчального матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв’язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.                                                                                                            | Достатній             |
| 65-79                 | “добре”                                          | Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.                                                             | Середній              |
| 55-64                 | “задовільно”                                     | Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.                                                                                                   |                       |
| 50-54                 | “достатньо”                                      | Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні                                                                                                                                                                                                     |                       |
| 1-49                  | “незадовільно” з можливістю повторного складання | Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу                                                                                                                                                                                                                     | Низький               |

Результати здачі екзамену оформляються протоколом за групу в 2-х примірниках.

Обговорення результатів екзамену стосовно кожного кандидата проводиться на закритому засіданні екзаменаційної комісії.

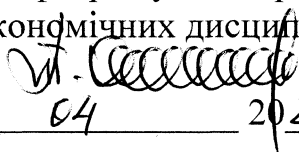
**Рекомендована література:**

1. Снігур Л.А., Військова психологія і педагогіка: Підручник. - Луцьк: ПВД "Твердиня", 2010. – 576 с.
2. Замотаєва В. Військова педагогіка: історія, теорія, практика. Навчальний посібник - Київ, НУОУ, 2021.  
<https://nuou.org.ua/assets/files/kvp/kvp-np-zamotaieva.pdf>.

Розглянуто і ухвалено на засіданні кафедри  
гуманітарних та соціально-економічних дисциплін  
Протокол від "28" квітня 2025 року № 9

Начальник кафедри гуманітарних та  
соціально-економічних дисциплін

полковник



Т.ОСТАПЧУК

" 28 " 04 2025 р.

Програма обговорена і ухвалена до використання на засіданні  
приймальної комісії Військової академії " 01 " 05 2025 року

## **КОНТРОЛЬНЕ ЗАВДАННЯ**

### **Варіант № 4**

#### **1. ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ**

- 1) Надайте найбільш правильну відповідь:
  - а) Конфлікт - зіткнення протилежно спрямованих, несумісних між собою тенденцій у свідомості окремо взятого індивіду, в міжособистісних взаємодіях або у міжособистісних взаємовідносинах індивідів або груп людей, пов'язаних з гострими переживаннями.
  - б) Конфлікт - сварка;
  - в) Конфлікт-це політичні протиріччя;
- 2) Психологія – це вчення про...
  - а) психологічні процеси;
  - б) волю;
  - в) психологічні явища.
  - г) емоції і почуття;
- 3) Роль психології в науковому пізнанні пов'язана з в головному з ...
  - а) розробкою умоглядних схем;
  - б) подальшим педагогічним впливом на людину.
- 4) Розвиток експериментальної психології умовно починається:
  - а) з вчення Аристотеля «Про душу»;
  - б) вчення І.Павлова про умовний рефлекс;
  - в) Еллінізм, геоцентризм, романтизм, екзистенціалізм;
  - г) вчення О.В.Лазурського.
- 5) Проведіть порівняння у визначенні термінів потяг-бажання-хотіння-воління.
  - а) це кроки підвищення усвідомленості в прагненні.
  - б) це складові складної вольової дії;
  - в) це особливості емоційної сфери;

#### **2. КОНТРОЛЬНЕ ПИТАННЯ**

Порівняйте поняття команди, колективу та групи.

#### **3. ТВОРЧЕ ЗАВДАННЯ**

Опишіть Ваш ідеал і можливість його втілення у просторі буденного життя.